

۷۵۸۸۸

اخلاق در ایران باستان

و تأثیر آن در ادب فارسی و عربی

مکتب وحید سبزیان پور

نشر انجمن علمی

انتشارات پوهان

۱۳۹۷

سرشناسه: سبزیانپور، وحید، ۱۳۳۷
عنوان و نام پدیدآور: اخلاق در ایران باستان و تأثیر آن در ادب فارسی و عربی، وحید

سبزیان پور، نسرين عزيزي

مشخصات نشر: تهران، یار دانش، ۱۳۹۶

مشخصات ماهنامه: ج ۱، [۱۴۶] ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۴۸-۰۲

وضعیت فهرست‌ریسی: حیا

موضوع: اخلاق ایران - تاریخ پیش از اسلام

موضوع: Ethic-Iranian-History-To-۶۳۳

موضوع: فلسفه- ایران- تاریخ

موضوع: Philosophy - Iran - History

موضوع: فرهنگ ایرانی، تاریخ پیش از اسلام

موضوع: Ethic-Iranian - History- To-۶۴۴

موضوع: اخلاق ایرانی

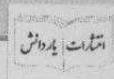
Ethic Iran: موضوع

شناسه افزوده: عزیز، نسرين

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶-۳ الف ۲ س- BJ۱۴۲

رده بندی دیویی: ۱۷۰/۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۶۱۱۷۷

عنوان: اخلاق در ایران باستان و تأثیر آن در ادب فارسی و عربی
پدیدآورندگان: دکتر وحید سبزیان پور، نسرين عزيزي
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۴۸-۰۶
چاپ اول: ۱۳۹۷
انتشارات: یار دانش
شمارگان: ۱۰۰
قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

آدرس: پاسداران، ساقدوش، بوستان نهم، پلاک ۳۷، زنگ یک غربی؛ تلفن: ۰۲۱۲۳۳۴۳۰۹۳۹۵-۲۲۷۷۸۸۹۹۵

تلگرام: @yaredanesh_dr_sabzianpoor

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول

بخش اول: مفاهیم و اصطلاحات اخلاق

۳.....	مقدمه
۴.....	تعریف اخلاق
۶.....	انواع اخلاق
".....	اخلاق نظری
".....	اخلاق تطبیقی
".....	اخلاق عملی

بخش دوم: اخلاق در ایران پیش از اسلام

۱۵.....	اهداف آموزش در ایران باستان
۱۷.....	کتابهای اخلاقی در ایران باستان
۱۸.....	ادبیات تعلیمی
۱۹.....	تأثیر ادب و اخلاق ایرانی در ادب عربی

بخش سوم: حکمت و فلسفه

۲۱.....	تعریف حکمت
۲۲.....	فلسفه
۲۲.....	آمیختگی حکمت و فلسفه
۲۳.....	تفاوت حکمت و فلسفه
۲۴.....	اهمیت حکمت در اندیشه‌های ایرانی

۲۵..... نفوذ حکمت ایران در یونان

۲۷..... نفوذ حکمت ایرانی به ادب عربی

فصل دوم

بخش اول: صفات نیک اخلاقی

۳۱..... خوشنامی

۳۵..... مکافات عمل

۳۸..... میانه روی

۴۶..... آداب دوستی

۵۰..... صبر و فرج

۵۳..... قناعت

۵۸..... اهمّیت سکوت

۶۱..... غنیمت شمردن فرصت

۶۲..... رازداری

۶۵..... عفو و گذشت

۶۷..... هر آنچه که برای خود می‌پسندی

۶۹..... تواضع

۷۱..... وفای به عهد

۷۲..... کار نیک

۷۴..... انفاق و بخشش

۷۷..... تدبیر

۸۰..... مدارا و نرمش

۸۲..... تلاش نه موفقیت

۸۵..... پی‌نوشت

بخش دوم: صفات بد اخلاقی

۸۹..... بد اخلاقی

۹۰..... بی‌احتیاطی در سخن

۹۵.....	درخواست از افراد فرومایه
۹۷.....	همنشینی با فرومایه
۹۹.....	هوای نفس
۱۰۲.....	حسادت
۱۰۵.....	عیب‌جویی
۱۰۹.....	عجله
۱۱۱.....	دروغ
۱۱۲.....	کبر و غرور
۱۱۳.....	شوخی بی‌جا
۱۱۴.....	حرص و طمع
۱۱۷.....	بخل
۱۱۹.....	تنبلی
۱۲۱.....	خشم
۱۲۲.....	اعتماد به مردم بدون آزمایش
۱۲۳.....	آزار و اذیت
۱۲۴.....	پی‌نوشت

پیشگفتار:

خمیرمایه و شالودهٔ اساسی زندگی ایرانیان با پند و اندرز پیوند خورده است به طوری که رفتار و منش خود را در شئون اخلاقی، سیاسی، اجتماعی و... براساس آن نهادینه کرده، خود را موظف به اجرای این قوانین می‌دانستند. این پندها که با زبانی ساده و به دور از خیلِ ردازی و با هدف تربیتی برای کسب فضائل و دوری از رذائل نگاشته می‌شد، از مردم مرعوب است که خوب رفتار کنند، درست بیاندیشند و به نیکی سخن بگویند.

پندهای به جا مانده از ایرانیان را می‌توان به دسته‌های زیر تقسیم کرد: اخلاقی، اجتماعی، سیاسی، دینی، اقتصادی و... آنچه که در این پژوهش ارائه شده، قسمت اخلاقیات آن است. بنا به گفتهٔ تفضلی (۱۳۷۸: ۱۰۱) آذینه از این آثار بر جای مانده، اندک است و بیشتر این آثار را باید به صورت ترجمه در کتاب‌های دوران اسلامی جست؛ اما «اخلاقیات مهم‌ترین بخش ادبیات پهلوی را تشکیل می‌دهد».

ادیبان و نویسندگان عرب در فاصلهٔ قرن‌های دوم تا پنجم به این پندها که سرشار از نصایح ادبی، دینی، اخلاقی و... است، در آثار خود نقل کرده‌اند. در این پژوهش، تأثیر این پندها را بر ادب عربی و دیوان شاعران عرب نشان داده‌ایم. از آنجا که پیوند ادب فارسی و عربی ناگسستنی است، شواهدی از اشعار شاعران بزرگ فارسی نقل کرده‌ایم تا سرچشمه‌های حکمت و ادب ایرانیان باستان را نیز در ادب فارسی را نشان دهیم.